Heerlen

Memo

Aan
commissie Ruimtelijke Ontwikkeling en Leefomgeving,
commissie Maatschappij en Welzijn

Datum
9 november 2022

Registratienummer

Auteur
Prosper Henssen

Domein/Team
Bestuursdienst

Ambtelijk opdrachtgever
Domeinmanager Economie

Doel van de memo
Sonderen

Afschrift aan

Bijlage(n)
Overzicht landelijke (fiscale) maatregelen en mogelijkheden gemeente Heerlen

Onderwerp
Compensatie Energiekosten

Geachte commissieleden,

De torenhoog gestegen energiekosten zijn voor onze inwoners, verenigingen, ondernemers en instellingen een grote bron van onzekerheid en onrust. Het thema is in recente raads- en commissievergadering meermaals aan de orde gekomen. Wij vinden het als college, samen met u, belangrijk om op korte termijn een gedegen actieplan op te stellen waarin alle doelgroepen een plek hebben en omzichtig overwogen wordt welke maatregel het best past bij welke doelgroep.

We willen dit graag doen aan de hand van een Matrix die we hebben opgenomen in deze memo. De bedoeling is dat we a.s. woensdag 16 november deze memo sonderen met u in de gecombineerde commissie Maatschappij en Welzijn en Ruimtelijke Ontwikkeling en Leefomgeving.

We beogen hiermee om een uitgebalanceerd palet aan regelingen te creëren voor onze inwoners, ondernemers, instellingen en verenigingen om zodoende de hoge energiekosten te verzachten.

In de matrix die wij hebben opgesteld focussen wij ons op 6 doelgroepen. Op de eerste plaats zijn dat onze inwoners onderverdeeld in mensen met een inkomen tot 120% van de bijstandsnorm, mensen met een inkomen tussen de 120% en 130% van de bijstandsnorm en mensen met een inkomen hoger dan 130% van de bijstandsnorm. Daarnaast onderscheiden wij het MKB, de verenigingen en de instellingen.

De matrix onderscheidt vervolgens 3 soorten maatregelen nl. een tegemoetkoming in de energiekosten, een energieadvies en een investering in duurzaamheid.

Dit resulteert in een zestiental onderdelen binnen de matrix die doelt op een specifieke combinatie doelgroep/maatregel. Per onderdeel hebben wij vervolgens 3 vragen gesteld nl.

- Wat doet het Rijk al ?
- Wat doen we als gemeente al ? en wat is daarvan de financiële indicatie ?
- Wat kunnen we nog doen ? en wat is daarvan de financiële indicatie ?

In de matrix die wij nu aan u voorleggen tellen de verschillende voorgestelde maatregelen op tot een kostenpost van bijna 5 miljoen euro. Het gaat hierbij om een inschatting van kosten. Bovendien zijn enkele kosten nog niet bekend.

De Matrix, aangevuld met uw input op 16 november, verwerken wij vervolgens in een raadsvoorstel. Het betreffende raadsvoorstel agenderen wij voor de commissie Economie, Bestuur en Financiën op 6 december a.s. en vervolgens voor de vergadering van de Gemeenteraad op 21 december a.s.

In dat raadvoorstel zullen wij u vragen om het totale pakket aan maatregelen te dekken uit het overschot van de Novembernota. Vermeld zij dat we ons inspannen om voor de betreffende maatregelen allereerst alternatieve financiering te zoeken voordat we over gaan tot het dekken uit dit jaaroverschot.

De Matrix:

	Huishoudens			**MKB**	**Verenigingen**	**Instellingen**
	<120%	120%-130%	>130%			
Tegemoetkoming energiekosten	A	C	E	H	K	N
Energieadvies	B	D	F	I	L	O
Investeringen Duurzaamheid	G			J	M	P

A <120%
Tegemoetkoming energiekosten

Wat doet het Rijk al ?

Omdat de prijzen voor gas en stroom blijven stijgen, keert de overheid een energietoeslag van € 1.300. Deze toeslag is bedoeld voor mensen met een laag inkomen. De gemeente voert de regeling uit.

Alle huishoudens ontvangen over de maanden november en december 2022 in totaal een bedrag van het Rijk ter hoogte van € 380. Daarnaast geldt vanaf 1 januari 2023 een prijsplafond op energie voor alle huishoudens in Nederland.

Wat doen we als gemeente al ? en wat is daarvan de financiële indicatie ?

Op grond van vigerend beleid is het mogelijk, wanneer sprake is van bijzondere omstandigheden, bijzondere bijstand voor energiekosten te verstrekken.
Financiële dekking vindt plaats binnen de begroting.

B <120%
Energieadvies

Wat doen we als gemeente al ? en wat is daarvan de financiële indicatie ?

Heerlen gaat samen met de andere Parkstadgemeenten inwoners, die recht hebben op de energietoeslag, ondersteunen bij het besparen op de stijgende energiekosten. De mensen uit deze doelgroep krijgen de beschikking over een gratis energie-bespaarcoach en een tegoed van € 250 via de Parkstad Energieknip-app aangeboden, om energiebesparende producten te kopen bij aangesloten bouwmarkten of de WoonWijzerWinkel.
Totale kosten voor de regio 7,8 miljoen euro (Heerlen 3,9 miljoen euro). De financiering vindt plaats uit Rijksmiddelen (SPUK). D idem.

Wat kunnen we nog doen ? en wat is daarvan de financiële indicatie?

Witgoedregeling in combinatie met een energiecoach.
Het lijkt zonde om oud witgoed te vervangen aangezien deze nog ‘goed’ functioneert. Niets is minder waar. Oude apparatuur lijkt vaak goed te functioneren maar is in de loop der jaren veel meer energie gaan verbruiken. Op basis van indicaties van energiecoaches willen we helpen bij het vervangen van dit verouderd witgoed.
We hebben hiervoor financiering uit Rijksmiddelen (SPUK gelden). De benodigde middelen hangen af van het gebruik van de regeling en kan bij enthousiast gebruik beslag leggen op eigen middelen.

Financiële indicatie: eerst SPUK gelden aanwenden dan maximaal € 200.000. Dit geldt ook voor D en F.

C 120-130%
Tegemoetkoming energiekosten

Wat doet het Rijk al ?

Alle huishoudens ontvangen over de maanden november en december 2022 in totaal een bedrag van het Rijk ter hoogte van € 380. Daarnaast geldt vanaf 1 januari 2023 een prijsplafond op energie voor alle huishoudens.

Wat doen we als gemeente al ? en wat is daarvan de financiële indicatie ?

Heerlen gaat de energietoeslag van € 800 euro ook uitkeren aan de groep inkomens tussen de 120% en 130% van de bijstandsnorm. Hiermee komt Heerlen tegemoet aan de inwoners die net boven de vastgestelde inkomensgrens zitten en waarschijnlijk in vergelijkbare mate te maken hebben met de gestegen energieprijzen. Dekking hiervoor vindt plaats uit de Algemene Reserve.

Heerlen heeft een zgn. tijdelijk addendum vastgesteld op de bestaande beleidsregel bijzondere bijstand. Hierbij wordt de inkomensgrens opgehoogd naar 130% van de bijstandsnorm ten behoeve van bijzondere bijstand voor energiekosten.
Financiële indicatie: PM.

D 120-130%
Energieadvies

Wat doen we als gemeente al ? en wat is daarvan de financiële indicatie ?

Energiebespaarcoach en een tegoed (voucher) van € 250. Zie ook B.

Wat kunnen we nog doen ? en wat is daarvan de financiële indicatie?

Witgoedregeling. Zie ook B en F.
Financiële indicatie: eerst SPUK gelden aanwenden dan maximaal € 200.000.

E >130%
Tegemoetkoming energiekosten

Wat doet het Rijk al ?

Alle huishoudens ontvangen over de maanden november en december 2022 in totaal een bedrag van het Rijk ter hoogte van € 380. Daarnaast geldt vanaf 1 januari 2023 een prijsplafond op energie voor alle huishoudens.

F >130%
Energieadvies

Wat kunnen we nog doen ? en wat is daarvan de financiële indicatie?

Witgoedregeling in combinatie met energiecoach. Ook B en D.
Financiële indicatie: maximaal € 200.000.

Energie-bespaarcoach en een tegoed (voucher) van €100. Analoog aan de regeling bij B en D.
Dit geldt voor mensen met een inkomen tussen de 130% en 175% van de bijstandsnorm.
Financiële indicatie: € 400.000.

T.b.v. de inkomens hoger dan 175% van de bijstandsnorm stellen we een 'gratis' energiecoach ter beschikking. Hierdoor willen we o.a. de investeringen in duurzaamheidsinstrumenten bevorderen (o.a. investeren in witgoed)
Financiële indicatie: € 50.000.

G <120%
120-130%
>130%
Investeringen in duurzaamheid

Wat doet het Rijk al ?

Via het Rijk zijn allerlei subsidies mogelijk die gericht zijn op het verduurzamen van de eigen woning. Het gaat daarbij o.a. om spouwmuurisolatie, dakisolatie, vloerisolatie, het realiseren van zonnepanelen etc.

Wat doen we als gemeente al ? en wat is daarvan de financiële indicatie ?

Het bestaande regionale zonnepanelenproject wordt vervangen door een gemeentelijk duurzaamheidsfonds (met meerdere vergoedingsmogelijkheden dan alleen voor zonnepanelen).
Financiële indicatie: Hiervoor zal de gemeente geld lenen analoog aan de systematiek van het zonnepanelenproject, deze lening wordt terugbetaald door de aanvragers ervan. Het idee erachter is dat de besparing op de energielasten meer is dan de kosten voor de lening.

H MKB

Tegemoetkoming energiekosten

Wat doet het Rijk al ?

De regeling Tegemoetkoming Energiekosten (TEK) is een rijksregeling. Energie-intensieve MKB'ers krijgen een compensatie van 50% van de energiekostenstijging boven een vastgestelde zogenoemde drempelprijs tot een maximum van € 160.000. Het gedetailleerder uitwerken van de TEK leidt tot een aangepaste voorwaarde. De hoogte van de energiekosten moet nu minimaal overeenkomen met 7% (was 12,5%) van de omzet.

Prijsplafond energiekosten voor kleinverbruikers.
Deze rijksregeling geldt ook voor K en N. Het betreft gas en elektra en is bedoeld voor kleinverbruikers, zoals zzp'ers, winkels, verenigingen, kleine maatschappelijke organisaties en een deel van het kleine mkb.

Tal van landelijke regelingen (zie bijlage)

I MKB
Energieadvies

Wat doet het Rijk al ?

Tal van landelijke regelingen (zie bijlage)

Wat kunnen we nog doen ? en wat is daarvan de financiële indicatie?

Onze eigen gemeentelijke communicatie is nog onvoldoende up to date als het gaat om de energiecrisis en de maatregelen die voor ondernemers beschikbaar zijn. Dit gaan we verbeteren en we denken daarbij aan een digitaal energieloket specifiek gericht op ondernemers waar de landelijke, provinciale subsidieregelingen en fiscale maatregelen voor ondernemers worden weergegeven.
Kostenindicatie: € 25.000.

Daarnaast kunnen we 'gratis' energiescans gaan aanbieden aan ondernemers (max. € 500 per scan). Een energiescan brengt in kaart welke verbeteringen er kunnen plaatsvinden om de energiekosten te verlagen. Met een energiescan krijgt de ondernemer meer inzicht in zijn energieverbruik. Op deze manier weet de ondernemer precies welke verbeteringen er mogelijk zijn.
Kostenindicatie: € 200.000 = 400 ondernemers)

J MKB
Investeringen in duurzaamheid

Wat doet het Rijk al ?

Het Rijk heeft tal van landelijke regelingen ingericht om ondernemers te stimuleren en helpen bij het verduurzamen van hun onderneming. (zie bijlage). Denk bijvoorbeeld aan de Stimuleringsregeling duurzame energieproductie en klimaattransitie, waarvoor het Rijk € 13 miljard heeft uitgetrokken (2022). In 2023 komt er een nieuwe aanvraagronde. Met deze regeling kan de ondernemer een subsidie aanvragen voor een grootschalige warmtepompof bijvoorbeeld een zonnepaneelsysteem.

Wat kunnen we nog doen ? en wat is daarvan de financiële indicatie?

Als gemeente kunnen we duurzame maatregelen van ondernemers stimuleren door geen/lagere leges te heffen, oftewel het verstrekken van 'groene bouwleges' voor ondernemers. Hier wordt al aan gewerkt in het kader van duurzaamheid, de zogenaamde 'duurzaamheidsleges'.

K Verenigingen
Tegemoetkoming energiekosten

Wat doet het Rijk al ?
De rijksoverheid heeft een regeling voor zgn. kleinverbruikers (zoals zzp'ers, winkels, verenigingen, kleine maatschappelijke organisaties en een deel van het kleine mkb) Het gaat daarbij om een prijsplafond van de energiekosten. Dit geldt ook voor H en N.

Wat doen we als gemeente al ? en wat daarvan de financiële indicatie ?

We hebben als gemeente een regeling 'Tegemoetkoming energielasten verenigingen (De subsidieregel 'Vrijwilligersorganisaties)' gecreëerd.
Hierbij vergoeden wij maximaal 50% van de kosten van het gestegen energie voorschotbedrag voor de duur van 5 maanden.
Kostenindicatie: € 200.000.

Wat kunnen we nog doen ? en wat is daarvan de financiële indicatie?

We willen een korting realiseren op de huur van huurders van Heerlens vastgoed gedurende het kalenderjaar 2023. De korting is het verschil tussen de Heerlens indexatie van de huren (2,4%) en het CPI cijfer nl 14,5%.
Kostenindicatie: totale huurinkomsten prognose voor 2023 is € 3,9 mln.
Eenmalige korting op de huur gedurende een jaar van 12% is € 468.000.
Dit geldt ook voor N.

L Verenigingen
Energieadvies

Wat doen we als gemeente al ? en wat daarvan de financiële indicatie ?

Het Huis voor de Sport Limburg adviseert in opdracht van de gemeente sportclubs met eigen opstallen over verduurzamingsmogelijkheden. Daarnaast zijn er bij deze instelling subsidiemogelijkheden t.b.v. energiebesparende maatregelen.

Wat kunnen we nog doen ? en wat is daarvan de financiële indicatie?

We willen verenigingen een 'gratis' energiescan aanbieden gericht op het verduurzamen van de eigen accommodaties.
Kostenindicatie: € 50.000.

M Verenigingen
Investeringen in duurzaamheid

Wat doet het Rijk al ?

Verenigingen kunnen gebruik maken de subsidieregeling stimulering bouw en onderhoud sportaccommodaties (de BOSA subsidie) van het ministerie van Volksgezondheid Welzijn en Sport.
Subsidiabel zijn activiteiten gericht op energiebesparing, toegankelijkheid, circulariteit en klimaatadaptatie.

Wat kunnen we nog doen ? en wat is daarvan de financiële indicatie ?

De verlichting van sportvelden is een grote kostenpost van verenigingen. Het toepassen van ledverlichting zou de druk op de verenigingskosten, door de gestegen energiekosten, behoorlijk verlichten.
Kostenindicatie: Het vervangen van de huidige lampen door led verlichting kunnen wij begroten op een kostenpost van € 450.000.

We gaan duurzaamheids-investeringen doen in het Heerlens vastgoed. Het gaat daarbij om een palet aan maatregelen zoals vloer/dak isolatie, spouwmuurisolatie, het aanleggen van zonnepanelen en investeringen in het Isoleren/zonnepanelen etc.
Kostenindicatie: 2 miljoen euro.
Idem voor P.

N Instellingen
Tegemoetkoming energiekosten

Wat doet het Rijk al ?

Prijsplafond voor kleinverbruikers. Zie ook H en K.

Teruggaaf energiebelasting instellingen.
Bepaalde instellingen kunnen in aanmerking komen voor een teruggave van een deel van de energiebelasting. Het betreft instellingen van levensbeschouwelijke of religieuze aard, charitatieve, culturele of wetenschappelijke instellingen, algemeen nut beogende instellingen (ANBI), sociale instellingen
multifunctionele centra zoals dorpshuizen.

Wat kunnen we nog doen ? en wat is daarvan de financiële indicatie ?
Korting op huur Heerlens vastgoed. Zie ook K.

O Instellingen
Energieadvies

Wat kunnen we nog doen ? en wat is daarvan de financiële indicatie?

Analoog aan de regeling t.b.v. het MKB (zie L) willen we verenigingen een 'gratis' energiescan aanbieden gericht op het verduurzamen van de eigen accommodaties.
Kostenindicatie: € 100.000 = 200 instellingen.

P Instellingen
Investeringen in duurzaamheid

Wat kunnen we nog doen ? en wat is daarvan de financiële indicatie ?

Duurzaamheidsinvesteringen in Heerlens vastgoed.
Idem voor M.

Financiële samenvatting:

Regeling	maatregel/doel groep	Kostenindicatie
Witgoedregeling plus energiecoach	B, D, F	€ 600.000
E-knip (voucher € 100) + energiecoach 130-175% bijstandsnorm.	F	€ 400.000
Ophoging inkomensgrens bijzondere bijstand	C	PM
Communicatie ondernemers	I	€ 25.000
Energiescans ondernemers	I	€ 200.000
Energiescans instellingen	O	€ 100.000
subsidieregel vrijwilligersorganisaties	K	€ 200.000
Korting huur Heerlens vastgoed	K,N	€ 468.000
Energiescans verenigingen	L	€ 50.000
Led verlichting buitensportaccommodaties	M	€ 450.000
Heerlens vastgoed verduurzamen	M,P	€ 2.000.000
Inkomens hoger dan 175% bijstandsnorm gratis energiecoach	F	€ 50.000
Totaal		€ 4.543.000

Hoogachtend,
burgemeester en wethouders van Heerlen,
namens dezen,

wethouder voor Economie en Arbeidsmarkt, Financiën en Sport, Duurzaamheid, Heerlen Noord
M.E.E. de Beer

Wethouder voor Wonen, Milieu en Circulariteit, Dienstverlening en Vastgoed
C. Gelderblom

Dit memo is digitaal ondertekend en daarom staat er geen handtekening onder.